

Miljövårdsmyndighetens tillsynsberättelse 2022

1. Inledning

Tillsynsplanen för miljövården (miljöskyddslagen 527/2014 § 168) för 2022–2025 godkändes i byggnads- och miljönämnden 3.2.2022 i § 6. I tillsynsberättelsen som sammanställs årligen bedöms hur tillsynsplanen och tillsynsprogrammet utfallit.

2. Tillsyn enligt miljöskyddslagen

2.1. Tillståndspliktiga, anmälningspliktiga och registreringspliktiga anläggningar

Antalet miljötillståndspliktiga, anmälningspliktiga och registreringspliktiga anläggningar som den kommunala miljövårdsmyndigheten ska ha regelbunden tillsyn över uppgick 31.12.2022 till sammanlagt 82 (i Lovisa 57, i Lapträsk 25). Under året beviljades miljötillstånd för en ny anläggning och ett anmälningsbeslut fattades för en ny anläggning. En aktör beviljades ett gemensamt tillstånd (miljötillstånd och marktåktstillstånd) och ett miljötillstånd preciserades. Tillsynen över en anläggning överfördes till NTM-centralen. Två ansökningar för miljötillstånd och en anmälan i anknytning till allmänt anmälningsförfarande var anhängiga vid årsskiftet.

Tillsynen över tillståndspliktiga och registreringspliktiga verksamheter utövades genom att man såg över års- och kontrollrapporterna. Periodiska inspektioner förrättades i 22 anläggningar. Man såg över de årsrapporter och kontrollresultat som inkommit till miljövårdsenheten.

Tabell 1. Regelbunden tillsyn över tillståndspliktiga och registreringspliktiga anläggningar 2021

	Lovisa	Lapträsk	Sammanlagt
Periodiska inspektioner	20	2	22
Årsrapporter och kontrollresultat	31	9	40

Miljövårdsenheten deltog därtill i tillsynen över sådana anläggningar vars tillsynsansvar ligger hos NTM-centralen. Man gjorde fem gemensamma periodiska inspektioner. Miljövårdsenheten såg dessutom över års- och kontrollrapporterna av sådana anläggningar vars tillsyn hör till NTM-centralen, eftersom dessa rapporteras också till den kommunala tillsynsmyndigheten.

2.2. Tillsyn över anmälningspliktiga verksamheter av engångsnatur

Under 2022 fattade miljövårdsenheten elva beslut om sådana bulleranmälningar som avses i 118 § i miljöskyddslagen. Övriga anmälningar av verksamheter av engångsnatur inkom inte för behandling.

2.3. Tillsyn vid olyckor, olägenheter och överträdelser

Tillsyn vid olägenheter och överträdelser verkställdes med stöd av både miljöskyddslagen och avfallslagen. Olägenheterna hänförde sig ofta till överträdelser av bägge lagstiftningarna. Laglighetskontroller gjordes såväl på eget initiativ som utgående från anmälningar av kommuninvånare.

Miljövårdsenheten mottog ungefär 40 anmälningar om olägenheter. De hänförde sig till bland annat nedskräpning av områden, buller, rökolägenheter och brännande av avfall. Många ärenden med anknytning till anmälningar om olägenheter sköttes per e-post eller telefon, men vid behov vidtog man åtgärder genom att inspektera objektet eller genom att begära verksamhetsidkaren om utredning samt genom att ge skriftliga uppmaningar. De anmälningar om olägenheter som gällde anläggningar som lyder under NTM-centralens tillsynsansvar vidarebefordrades till NTM-centralen.

I och med den nya miljöövervakartjänsten har resurserna för ingripande i olägenhetsanmälningar varit bättre än tidigare.

2.4. Övrig tillsyn enligt miljöskyddslagen

Miljövårdsenheten behandlade 16 anmälningar enligt nitratförordningen.

Tillsynen över miljöskyddsföreskrifterna verkställdes i huvudsak genom rådgivning och anvisning per telefon och e-post samt i samband med tillsynsbesök. Miljövårdsenheten fattade tio beslut om undantag som berör miljöskyddsföreskrifterna.

Ett tiotal ärenden som anknöt till anläggande av avloppsvattensystem behandlades i samarbete med byggnadstillsynen. Dessutom gavs fastighetsägare rådgivning per telefon och e-post i ärenden med anknytning till förnyande av avloppsvattensystem.

3. Tillsyn enligt avfallslagen

3.1. Regelbunden tillsyn enligt avfallslagen

Under året inspekterades sammanlagt fem anläggningar där farligt avfall uppkommer och som enligt 124 § i avfallslagen ska inspekteras med regelbundna intervaller. Alla fick uppmaningar att avhjälpa brister som gäller lagring av avfall eller andra missförhållanden som relaterar till miljövärd.

3.2. Allmän tillsyn enligt avfallslagen

Med stöd av avfallslagen fick sammanlagt sex objekt en skriftlig städuppmaning. Därtill gav man uppmaningar per telefon och e-post. För vissa objekt, där tillsynsåtgärder inleddes under 2022 hade man inte ännu vid utgången av året gett en städuppmaning.

Under 2022 konstaterades ett objekt som fått städuppmaning med stöd av avfallslagen vara uppstädat och tillsynsåtgärderna för detta objekts del har nu avslutats.

Tvångsåtgärder enligt avfallslagen och viteslagen inleddes i fallet av en aktör.

4. Regelbunden tillsyn enligt marktäktslagen

31.12.2022 fanns det 20 objekt som ska inspekteras enligt marktäktslagen (i Lovisa 17, i Lapträsk 3). Av dessa är fem gemensamma tillstånd. Inspektionerna var periodiska inspektioner, och sammanlagt inspekterades 19 objekt. Vid sådana marktäktsobjekt, där tagning av marksubstanser inte ännu hade inletts eller förekommit 2022, utfördes inte periodiska inspektioner, där verksamhetsidkaren är närvarande. Också dessa objekt inspekterades ändå på annat sätt.

Årsrapporterna och kontrollresultaten för 19 marktäktsobjekt granskades. Kontroll utfördes inte för de objekt där man inte ännu inlett tagning av marksubstanser. Tillståndsbestämmelserna för vissa objekt innefattar ingen kontrollskyldighet.

Tabell 2. Inspektioner av tillsynsobjekt enligt marktäktslagen under 2022

	Lovisa	Lapträsk	Sammanlagt
Periodiska inspektioner	17/17	2/3	19
Årsrapporter och kontrollresultat	17	2	19

Under 2022 beviljades det ett gemensamt tillstånd (utvidgning av befintlig verksamhet) och ett nytt marktäkstillstånd.

Inga anmälningar som anknyter till tagning av marksubstanser för husbehov mottogs. Miljövårdsenheten hade inte resurser att utöva tillsyn över tagning av marksubstanser för husbehov.

5. Övrig laglighetstillsyn och förhandstillsyn

Tillsyn över vattenhushållningsprojekt utövades i samarbete med NTM-centralen till exempel genom att delta i terrängundersökningar. Tvister som gällde dikningar löstes genom rådgivning och det har inte funnits behov att vidta egentliga vattenlagsenliga dikningsrelaterade förfaranden. Miljövårdsenheten gav anvisningar och råd åt flera aktörer som planerat muddring eller slätter av vattenväxter, och vid behov

kommenterade anmälningar om vattenhushållningsprojekt som kommit till NTM-centralen. Anmälningarna som inkommit för kommentarer var 28 till antalet.

Miljöårdsinspektören deltog som sakkunnig i arbetet som gällde uppdateringen av vattenaffärsverkets verksamhetsområden. Utöver detta förhandsövervakningsarbete har miljöårdsenheten inte haft tillsynsfall enligt lagen om vattentjänster.

Man kartlade tillsynsobjekt som är registreringskyldiga enligt miljöskyddslagen för sjöfarten.

Förhandtillsyn gjordes genom att ge utlåtanden bland annat om bedömning av miljökonsekvenser, tillståndsansökningar och planförslag.

6. Samarbete med andra myndigheter

Miljöårdsenheten har på förenämmt sätt gjort samarbete med byggnadstillsynsenheten och NTM-centralen.

Samarbete gjordes även med miljöbrottsavdelningen vid polisinrättningen i Östra Nyland, åklagarmyndigheten, avfallsnämnden, räddningsmyndigheten och med hälsoskyddsmyndigheten.

7. Utvärdering av utfallet för tillsynsplanen och tillsynsprogrammet

Miljöårdsenheten hade under 2022 till sitt förfogande 3,5 årsverken. Miljöårdsinspektörerna, miljöövervakaren och miljöchefen utför tillsynsarbete enligt tillsynsplanen och tillsynsprogrammet utgående från sitt eget uppgiftsområde och vid sidan om alla de övriga uppgifter som hör till dem. Tillsynsuppgifterna utgör endast en del av myndighetsuppgifternas omfattande uppgiftsfält, och utöver myndighetsuppgifterna tillfaller miljöårdsenheten dessutom enligt lag uppgifterna för främjande av miljövärd.

Miljöårdsenheten prioriterar i enlighet med tillsynsprogrammet tillsynen av tillståndspliktiga, anmälningspliktiga och registreringspliktiga anläggningar samt anläggningar i enlighet med 124 § i avfallslagen. Den planliga tillsynen över dessa har utfallit i enlighet med tillsynsplanen och tillsynsprogrammet.

Vad anmälningar om olägenheter beträffar är miljöårdsenhetens resurser inte tillräckliga för att utöva tillsyn över samtliga objekt, och av den orsaken har tillsyn eller utredning av annat ärende utövats utgående från en bedömning av situationen från fall till fall. På somliga objekt gjorde man ett flertal tillsynsbesök.

På tillsynens effektivitet och kvalitet inverkar också de datasystem som används och den enhetliga användningen av dem. Vid upprätthållandet av systemen prioriteras stadens egen elektroniska databas (Trimble Locus) som i praktiskt arbete är mer fungerande än datasystemet för miljövärd (YLVA) som upprätthålls av staten. I datasystemet YLVA har införts bara en del av de uppgifter som 223 § i miljövärdslagen förutsätter.

Bilaga 1

Sammandrag av tillsynshändelser och övriga händelser i enlighet med tillsynsplanen och tillsynsprogrammet

Tillståndshändelser, registreringar och övriga beslut	Inalles	Lappträsk andel
– marktåktstillstånd och gemensamma tillstånd	2	0
– miljötillstånd och beslut i anmälningsärenden (innefattar avskrivningar av tillstånd och utlåtanden)	3	2
– säkerhetsbeslut (MTL, MSL)	5	3
– bullerbeslut (MSL)	11	1
– undantag från miljöskyddsföreskrifterna (MSL)	10	1
– beslut om naturminnesmärken (NVL)	1	0
– beslut om tvångsåtgärder (AvfL)	1	0
Sammanlagt	33	3
Utlåtanden		
– planutlåtanden	2	1
– utlåtanden till regionförvaltningsverket i Södra Finland	5	2
– utlåtanden till övriga myndigheter	8	1
– utlåtanden till domstolen	3	1
– ärenden som gäller avloppsvatten	10	2
– anmälningar enligt nitratförordningen	16	12
– övriga utlåtanden, begäran om utredning	4	12
Sammanlagt	48	19
Inspektioner (tillsynsbesök)		
– periodiska inspektioner enligt tillsynsprogrammet (MSL)	22	2
– periodiska inspektioner enligt tillsynsprogrammet (AvfL)	5	0
– övriga planerade inspektioner enligt tillsynsprogrammet	18	2
– övriga inspektioner	62	10
Sammanlagt	107	14

Granskningar av årsrapporter och kontrollresultat	57	9

	Bokslut	Budget	Utfall
	2021	2022	2022
Tillståndshändelser och utlåtanden	70	130	81
Tillsynsbesök och inspektioner	155	200	164